

Köszöntő

SZÉPE GYÖRGY

Tisztelettel köszöntöm a megjelent kollégákat!

Az OKI Tudományos Tanácsának ülésein tavaly merült föl annak a szükségessége, hogy a századvégi műveltség problematikájáról s ezen belül elsősorban az iskola által közvetített műveltségtartalomról egy konferenciát rendezzen az Országos Közoktatási Intézet. Az időpontot egyszer, illetve „másképp” el kellett halasztanunk, mert a tematika egyre bővült, és így végül is két részessé alakult a tanácskozás. Az egyik részére kerül ma sor, a másik része Pécssett lesz, az ősz folyamán.

Annak idején, 1973-tól kezdve a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Közoktatási Bizottsága keretében kezdődött egy nagyobb szabású munka az oktatás tartalmi korszerűsítésére. Ez a munka akkor, véleményem szerint, eredményes volt, hozzájárult ahhoz, hogy a magyar oktatás az akkori körülmények között és tartalmilag korszerű keretek között tudott fejlődni. Nemcsak a tantervekre hatott ki, hanem nagyon sokszor a pedagógusképzésre, illetőleg a pedagógusok tevékenységére.

20-21 év nagy idő, és ezért indokolt, hogy a kérdéssel újból foglalkozzunk, új keretekben részben folytassuk, részben újrakezdjük ezt a tevékenységet. Egy nap alatt nem lehet mindent elvégezni, ezt mutatja a mai tematika szűk volta is. Hiszen annak idején hét nevelési terület került sorra, azokat foglaltuk össze az úgynevezett „fehér könyv”-ben. Ma ezek közül hiányzik a matematika, a technika és a nyelvi kommunikációs terület, (amellyel éppen én foglalkoztam). Ezekre majd Pécssett kerül sor, s Pécssett kerül sor más olyan témákra, amit a délután folyamán részben itt elkezdünk, de nem tudunk befejezni. Elképzelhető még újabb műveltségterületek bekapcsolása is.

Ez egy vegyes műfajú konferencia, tehát nem olyan tudományos tanácskozás, ahol csak előadások vannak. Nem vitanap, ahol az előadások után addig folyik a vita, ameddig hozzászóló volna, hiszen viszonylag szűk időbeni keretek között dolgozunk. E kettőnek a keverékét voltunk kénytelenek választani, kb. 30 perc előadás után 8-10, 2-3 perces reflexióra kerülhet sor. A reflexiók a vitát némileg szimulálják; de bizonyára Önök nagyon érdekes kérdéseket tesznek föl, éles megjegyzéseik is lesznek.

Még egy gondolatot szeretnék említeni. A tudomány hozzájárulása elengedhetetlen az oktatás tartalmi korszerűsítéséhez. A tudomány az adott állapotokat rögzíti, és minden tudomány tartalmazza a saját jövője irányába mutató vonalakat, perspektívákat. Tehát ma nem föltétlen arról lesz szó, hogy mi éppen most a helyzet, hanem arról, milyen tendenciák figyelhetők meg távlatos gondolkodás keretében. Próbáljuk a tartalmi korszerűsítéshez ezt a hozzájárulást megszervezni. Minden előadó saját gondolatait adja elő. Különösebb tartalmi egyeztetés nem volt régen sem, amikor a hetvenes években és azóta, a Tudományos Akadémián ilyen kérdésekkel foglalkozott. Az elhangzott előadások után akkor is sor került vitára, az összecsiszolásra, a véleményeknek az összeegyeztetésére vagy össze nem egyeztetésére pedig akkor, amikor az anyag írásban megjelent. Reméljük itt is elérünk odáig, hogy az elhangzottak írásban megjelenjenek.

Ezek után szeretettel üdvözlöm *Szentágothai Jánost*, aki a voltaképpen a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Közoktatási Bizottsága elnökeként, majd később a Magyar Tudományos Akadémia elnökeként és e bizottság egyik tagjaként, (nem jól hangzik, de azt kell mondani, hogy) hangadó tagjaként erősen befolyásolta a munkánkat. Nem tartalmilag, hanem stílusában és színvonalában. Azt kérem, hogy most a régi időkre való emlékezés mellett a mai és a jövőbeni időtengelyen szíveskedjen felkért megnyitó előadását megtartani.